

TEHNICI ȘI TEHNOLOGII DE **GUVERNARE ELECTRONICĂ**

LECȚIA 10:

SECURITATEA CIBERNETICĂ ÎN CONTEXTUL SERVICIILOR ELECTRONICE

1. **SECURITATEA CIBERNETICĂ**
2. **PROTECȚIA DATELOR, INCLUSIV A CELOR CU CARACTER PERSONAL**

LECTOR: IURIE ȚURCANU, Centrul de Guvernare Electronică

1. Noțiuni fundamentale de guvernare electronică
2. Ciclul de viață a serviciilor electronice
3. Tipuri de servicii electronice
4. Elemente arhitecturale ale serviciilor electronice
5. Documentul electronic. Semnătura electronică
6. Plăți electronice. Comerț electronic. Monedă electronică.
7. Cadrul de interoperabilitate/schimb de date.
8. Tehnologii Cloud computing
- 9. Securitatea cibernetică**
10. Guvernare deschisă. Date deschise.

- Prin **securitatea cibernetică** se înțelege totalitatea de tehnologii și procese menite să protejeze computerele, rețelele, serviciile și datele de acces neautorizat, vulnerabilități și atacuri inițiate de persoane cu rea intenție prin Internet.
- **Securitatea comunicației** – protejarea mediilor de comunicații, tehnologiilor aferente comunicațiilor și a conținutului în cadrul organizației
- **Securitatea rețelelor** – protejarea componentelor de rețea, a conexiunilor și a conținutului
- **Securitatea informației** – protejarea informației și a elementelor critice ale acesteia, inclusiv a componentelor hardware și software care utilizează, stochează sau transmit această informație.

- Crimă cibernetică – activitate ilegală cu caracter distructiv cu utilizarea mijloacelor și tehnologiilor TIC, care are ca scop distrugerea, alterarea sau compromiterea serviciilor și/sau datelor.
- Crimele cibernetică includ, dar nu se limitează la:
 - Acces ilegal la informații/servicii
 - Interceptare ilegală de date
 - Indisponibilizare parțială sau totală a sistemelor/serviciilor
 - Alterare sau indisponibilizare a datelor
 - Fraude

- Furt/divulgare de date
 - Accesarea neautorizată a datelor cu regim restricționat de acces
 - Publicarea datelor clasate
 - Datele rămân integre și disponibile
- Alterarea datelor
 - Integritatea datelor este compromisă și datele nu mai pot servi ca informație de încredere
 - Fiind alterate, datele oricum rămân disponibile
- Indisponibilitatea datelor
 - Datele nu sunt accesibile pentru consum

- Autentificarea și autorizarea utilizatorilor
- Integritatea datelor și a serviciilor
- Disponibilitatea datelor și serviciilor
- Confidentialitatea informației
- Dreptul la viața privată
- Non-repudierea

- **Autentificarea** – presupune verificarea identității utilizatorului, de obicei, pe baza de nume și parola. Ea răspunde la întrebarea fundamentală : „cine este acest utilizator?” , și reprezintă procesul care identifică în mod unic clienții deserviți de aplicație sau servicii.
- **Autorizarea** - specifică acțiunile pe care un utilizator le poate realiza într-un anumit context. Aceasta este asociată autentificării. Ea răspunde la întrebarea: ce poți face ? și reprezintă procesul care guvernează ce resurse sau operații poate accesa userul care este autentificat. Resursele includ fișiere , baze de date, tabele, recorduri, șamd împreună cu resurse sistem cum ar fi registry keys sau date de configurare.
- **Non-repudiarea** - asigură că expeditorul unui mesaj nu poate afirma că nu l-a trimis

- **Integritatea datelor și a serviciilor** - presupune detectarea încercărilor de modificare neautorizată a datelor transmise. Aceasta reprezintă garanția că datele sunt protejate împotriva modificărilor accidentale sau (răuvoitoare)deliberate. La fel ca și privacy, integritatea este o preocupare cheie, în special, când datele sunt transmise prin mai multe rețele. Integritatea datelor în tranzit este de obicei asigurată prin utilizarea tehnicilor de hashing și a codurilor de autentificare a mesajelor.
- **Disponibilitatea** – o anumită resursă este necesar să fie accesată la momentul oportun.

- **Confidențialitatea**

- Imposibilitatea unei terțe entități să aibă acces la datele vehiculate între doi receptori. Este procesul care asigură că datele rămân confidențiale și că nu pot fi accesate de către utilizatori neautorizați sau de cei care monitorizează fluxul de date intra și inter rețele.
- Criptarea este utilizată în mod frecvent pentru a asigura confidențialitatea.

- **Dreptul la viața privată** – vizează drepturile ce trebuie respectate privind caracterul (subiectul) datelor vehiculate. Aceasta este deseori confundată cu confidențialitatea.

VĂ MULȚUMIM!

Informație de contact:
E-mail: office@egov.md

